

Provincie
Antwerpen

Departement Leefmilieu
10.3 Dienst Integraal Waterbeleid

Deputatiebesluit

Nr agenda A/4.1/RR	Kenmerk: VARIA-2018-00745	Datum zitting deputatie	Datum zitting provincieraad
Kopie:	Naam:	26 april 2018	

Proces: A Coördineren, organiseren en ondersteunen van overleg tussen en met derden

Onderwerp: Interne staatshervorming doorbraak 63 – waterbeleid en-beheer.
Toekomstige waterlopenkaart gemeente Lille.
Goedkeuring.

Besluit goedgekeurd in zitting van 26 april 2018

Goedgekeurd wordt de voorgedragen waterlopenkaart van de gemeente Lille waarbij 19,9 km waterlopen 3e categorie (gemeentelijke verantwoordelijkheid) wordt geklasseerd naar 2e categorie (provinciale verantwoordelijkheid). Opdracht wordt gegeven aan de dienst Integraal Waterbeleid deze over te maken aan de Vlaamse Milieumaatschappij voor de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering.

(dossiernummer : VARIA-2018-00745)

Goedgekeurd Aangepast Verdaagd tot

Visa

Paraf diensthoofd Geviseerd	Visum DFIN/FB (fac)	Visum DMCO/DPBW (fac)	Melding GRIFFIE
Paraf dep.hoofd (fac) Geviseerd			Goedgekeurd door deputatie op 26 april 2018

Opmerkingen van de deputatie

Historiek van dit besluit

Toelichting

1. LUIK 1: VOORWERP VAN DE BESLISSING

Dit besluit wordt genomen in uitvoering van

- PBDS Toepassen van een zuinig ruimtegebruik om tot een duurzame ruimte te komen.
- Actieplan 2018140120: Voeren van een integraal waterlopenbeheer
- Actie 2018140398: Het beheren van de provinciale waterlopen

2. LUIK 2: KOSTPRIJS – DUUR – FINANCIËEL

De meerkost inzake beheer voor de extra 19,9 km die door Lille wordt overgedragen is zeer beperkt en kan binnen het bestaande budget worden opgevangen. Ten opzichte van het totaal aantal kilometer waterlopen 2^e categorie in beheer bij de provincie (ongeveer 2400 km) betreft het slechts een stijging van 0,8%.

3. LUIK 3: ADVIEZEN

4. LUIK 4: TOELICHTING

Sinds 2014 zijn in het kader van de interne staatshervorming doorbraak 63 de bevoegdheden in het waterlopenbeheer danig veranderd (zie overzicht in tabel 1).

Categorie waterlopen (overdracht)	Waterlopenbeheerder	Aantal kilometer (2014)	Aantal kilometer (2018)
1	VMM	280	268
2	Provincies (of polders en watering en hun ambtsgebied)	1332	2781
3	Gemeenten (of polders en watering en hun ambtsgebied)	1494	165

Tabel 1: overzicht aantal geklasseerde waterlopen in de provincie Antwerpen, anno 2018.

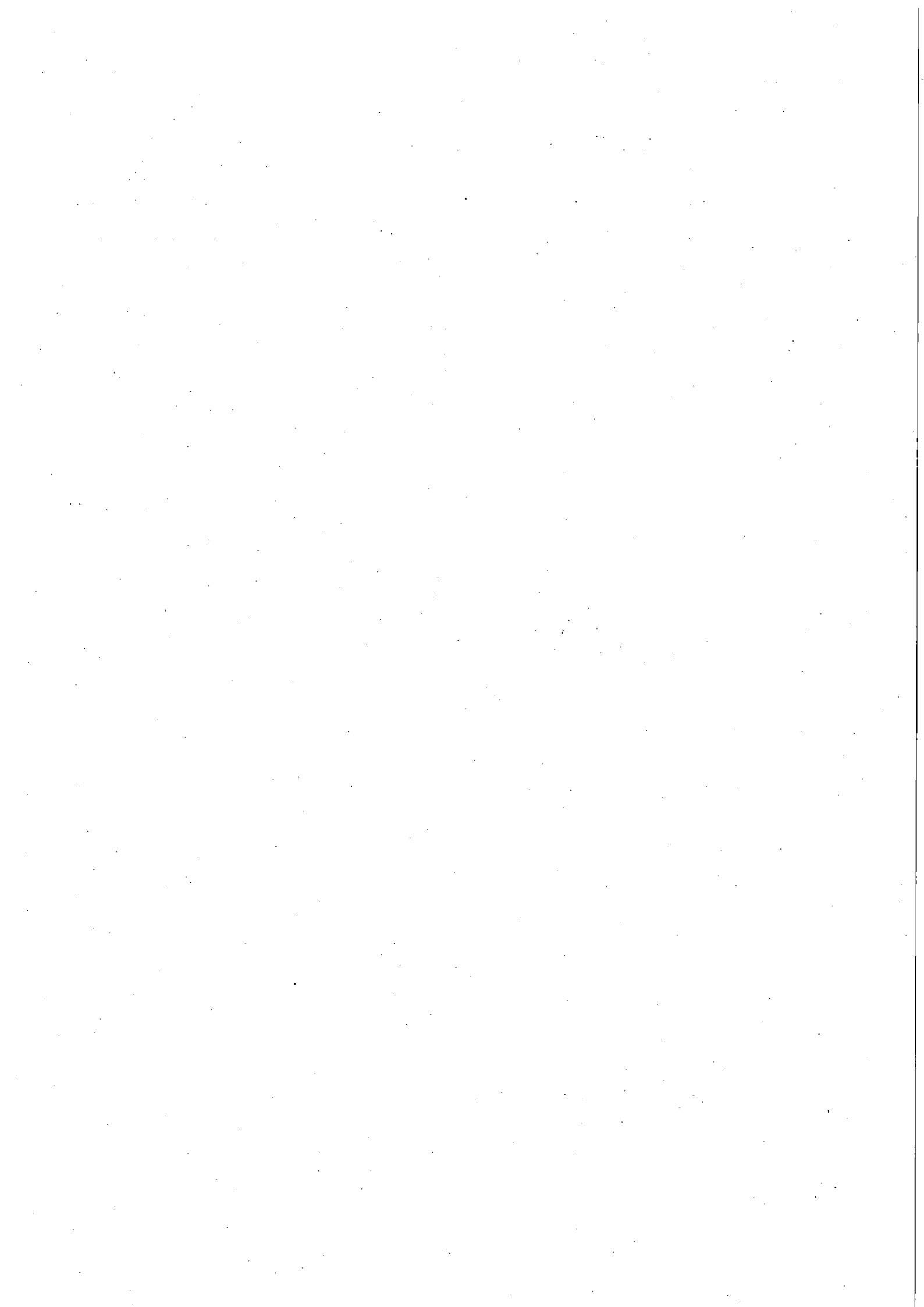
64 van de 70 gemeenten hebben hun waterlopen overgedragen aan de provincie (waarvan 2 gedeeltelijk). De gemeenten Essen, Merksplas, Baarle-Hertog, Lille, Retie en Balen hebben zich in 2014 negatief uitgesproken over een overdracht. Eind 2016 heeft de gemeente Baarle-Hertog beslist haar waterlopen van 3^e categorie volledig over te dragen aan de provincie.

Begin 2018 heeft ook de gemeente Lille deze beslissing genomen. De overdracht van hun 3^e cat. waterlopen aan de provincie resulteert in een stijging van het aantal provinciale waterlopen met 19,9 km.

Aan de deputatie wordt nu gevraagd goedkeuring te hechten aan de voorgedragen kaart 'toekomstige waterlopenkaart gemeente Lille'. Op deze kaart zijn de waterlopen die zullen overgedragen worden aan de provincie aangeduid. De deklassering van de overige 4,8 km, nog aangeduid als 3^e cat., zal in een later stadium (najaar 2018) worden voorgelegd aan de deputatie. De kaart zal na goedkeuring samen met het reeds verkregen akkoord van de gemeente Lille worden overgemaakt aan de Vlaamse Milieumaatschappij. In toepassing van Artikel 4bis.§3 kan de Vlaamse Regering dan een beslissing nemen over de herinschaling van deze waterlopen.

5. LUIK 5: BIJLAGEN

Toekomstige waterlopenkaart gemeente Lille.

Besluit van 28/03/2018
Volgnummer 2
Betreeft (Her)inschaling onbevaarbare waterlopen 3e categorie en niet-geklasseerde waterlopen – goedkeuring
Dienst Technische Dienst
Classificatie

	Aanwezig:	Verontschuldigd:
Burgemeester - Voorzitter CD&V	Paul Diels	
Schepenen CD&V	Ann Van Mechelen Kris Breugelmans Luc Vloemans Marc Herrygers	
Raadsleden CD&V	Eric Van Echelpoel Joren Boons Jozef Meeuws Lea Pluym Luc Wagemans Ria Van Thielen Sophie Raeymaekers Stanislas Van Ouwenhuysen	
Raadsleden N-VA	Andreas Pluym Elien Leys Els Peerlinck Geert Geens Jan Stevens Johan Verlinden Leo Smans Marleen Peeters Paul Verswyvel	
Raadsleden Groen	Guy Knockaert Luc De Backer	
Raadsleden Vlaams Belang	Dirk Dox	
OCMW-voorzitter CD&V	Willem Peeters	
Secretaris	Davy Smeyers	

Details

In het kader van de interne staatshervorming – doorbraak 63 'waterbeleid en -beheer' werd in 2012 besloten tot herinschaling van de onbevaarbare waterlopen. Hiermee wil de overheid de efficiëntie van het waterbeheer verhogen door te streven naar een grotere eenheid in het beheer, zodat risico's op wateroverlast zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Op basis van een overleg met alle betrokken partijen (gemeente en provinciebestuur) werd in 2013 op maat bekeken welke herinschaling van waterlopen op ons grondgebied wenselijk en noodzakelijk is. Deze (her)inschaling werd goedgekeurd door de gemeenteraad van 27 november 2013.

Begin 2018 volgde een nieuw overleg tussen de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie en het gemeentebestuur in het kader van een verdere mogelijke bevoegdheidsoverdracht van de 3e categorie waterlopen door de gemeente aan de provincie. Op basis van de conclusies tijdens de verschillende overlegmomenten, werd bekeken welke verdere herinschaling van waterlopen op grondgebied Lille wenselijk en noodzakelijk is. Deze conclusie werd bevestigd in een nieuwe waterlopenkaart, die nu ter goedkeuring voorgelegd wordt aan de gemeenteraad.

De stukken waterloop die niet als 2e categorie worden aangeduid, worden tot gracht gedeklasseerd (onderhoud is voor de aangelanden). Indien deze grachten, of bovenstroomse stukken van waterlopen, een belangrijke functie hebben voor de gemeente, bijvoorbeeld voor RWA (regenwaterafvoer), kan de gemeente deze trajecten vervolgens aanduiden als gracht van algemeen belang. Het beheer van deze grachten komt dan onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te liggen. De gemeente zal hiertoe wel een nieuwe procedure moeten starten, daar er reeds grachten van algemeen belang binnen de gemeente Lille zijn aangeduid. Het gaat hier om volgende waterlopen:

- Palingsloop (A.9.02.4): gedeeltelijke deklassering (meest opwaartse stuk)
- Berkdriezenloop (A.9.05.12): gedeeltelijke deklassering
- Kloosterloop (A.9.05.18): volledige deklassering
- Gierlebrugloop (A.9.05.16): volledige deklassering
- Borzenloop (A.9.05.17): gedeeltelijke deklassering (meest opwaartse stuk)
- Zielenloop (A.9.05.19): volledige deklassering

- Wesperdongenloop (A.9.32): volledige deklassering
- Middelveldloop (A.9.37) gedeeltelijke deklassering.

Volgende waterlopen 3de categorie worden al dan niet gedeeltelijk geherklasseerd naar waterloop 2de categorie:

- Boonhofloop (A.8.06.8): volledige herklassering
- Beulkloop (A.8.06.81): volledige herklassering
- Palingsloop (A.9.02.4): gedeeltelijke herklassering (zie boven)
- Saerensloop (A.9.02.6): volledige herklassering
- Geerbeek (A.9.02.1): volledige herklassering
- Berkdriezenloop (A.9.05.12): gedeeltelijke herklassering (zie boven)
- Hemeldonkloop (A.9.05.11): volledige herklassering
- Borzenloop (A.9.05.17): gedeeltelijke herklassering (zie boven)
- Kapellekensloop (A.9.04.02): volledige herklassering
- Landouwenloop (A.9.08.1): volledige herklassering
- Middelveldloop (A.9.37): gedeeltelijke herklassering (zie boven)
- Weerloop (A.9.38): volledige herklassering
- Koerstelloop (A.9.10): volledige herklassering
- Royenloop (A.9.40): volledige herklassering
- Roosbeemdloop (A.9.41): volledige herklassering.

Deze herinschaling van waterlopen tussen provincie en gemeente gebeurt 'met gesloten beurs'. De bedding verandert automatisch van eigenaar bij een klassering en dit zonder budgettaire gevolgen. Er dient ook geen procedure bij een notaris te worden opgestart.

Voor de deklassering van waterlopen 3e categorie naar gracht zal de gemeente een openbaar onderzoek dienen te organiseren. De provincie zal hiervoor in het najaar de nodige documenten aanleveren zodat de deklassering (3e cat. à gracht) in het najaar kan plaatsvinden.

Wanneer de waterlopen geherklasseerd worden van 3de naar 2de categorie, zal de financiering van het beheer volledig door de provincie gebeuren, zonder retributie aan de gemeenten te vragen. Wat betreft het onderhoud van (baan)grachten dient de gemeente nog wel eventueel budget te voorzien want deze worden niet onderhouden door de provincie.

Bij de uitvoering van de watertoets moet vaak advies gevraagd worden aan de waterloopbeheerder. Bij huidige waterlopen van 3de categorie is het de gemeente die wateradviezen geeft en bij waterlopen van 2de categorie is dat de provincie. De provincie zal bij herklassering van waterlopen van 3de naar 2de categorie, aldus ook de wateradviezen voor haar rekening nemen.

De provincie plant steeds een jaarlijks overleg met de gemeente rond het beheer van waterlopen waarop alle klachten, aandachtspunten e.d. kunnen worden geëvalueerd. Ad hoc overleg blijft ook mogelijk. Afgezien van dit jaarlijks overleg dat standaard tussen provincie (DIW) en de gemeente plaatsvindt zal er enerzijds in de deputatiebeslissing als anderzijds in de gemeenteraadsbeslissing duidelijk worden opgenomen dat er een extra evaluatiemoment kan worden ingelast. Dit om aan te geven dat wanneer beide partijen ontevreden zijn over de (samen)werking (beheer van de 2e categorie waterlopen door de provincie) alsnog kan worden teruggekeerd via het doorvoeren van een omgekeerde procedure (herinschaling van 2e naar 3e categorie waterlopen).

Juridisch kader

Gelet op de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen;
Overwegende de principiële goedkeuring van de Vlaamse regering van 21 juni 2013 betreffende de aanpassing van de wet op de onbevaarbare waterlopen waarbij de criteria voor klassering van niet-geklasseerde waterlopen uitgebreid worden en waarbij de mogelijkheid gecreëerd wordt om waterlopen in een hogere of lagere categorie in te delen mits akkoord van de betrokken waterbeheerders;
Overwegende dat voor de deklassering van waterlopen 3e categorie naar gracht de gemeente een openbaar onderzoek dient te organiseren; dat de provincie hiervoor in het najaar de nodige documenten zal aanleveren zodat de deklassering in het najaar kan plaatsvinden;
Overwegende dat bij de uitvoering van de watertoets vaak advies gevraagd moet worden aan de waterloopbeheerder; dat bij waterlopen van 3de categorie de gemeente deze wateradviezen geeft dat bij waterlopen van 2de categorie de provincie deze wateradviezen geeft;
Overwegende dat de provincie steeds een jaarlijks overleg plant met de gemeente rond het beheer van waterlopen; dat ad hoc overleg mogelijk is;
Overwegende dat in de deputatiebeslissing en de gemeenteraadsbeslissing duidelijk opgenomen zal worden dat er een extra evaluatiemoment wordt ingelast betreffende deze herinschaling; dat het hierdoor mogelijk is dat - indien beide partijen niet tevreden zijn over de (samen)werking en het beheer van de 2e categorie waterlopen door de provincie - alsnog kan worden teruggekeerd naar de huidige toestand via het doorvoeren van een omgekeerde procedure.

Financieel kader

Overwegende dat de herinschaling van waterlopen tussen provincie en gemeente 'met gesloten beurs' gebeurt waarbij de bedding automatisch van eigenaar verandert bij een klassering en dit zonder budgettaire gevolgen;

Overwegende dat de financiering van het beheer van de waterlopen volledig door de provincie gebeurt zonder retributie aan de gemeenten te vragen wanneer waterlopen geherklasseerd worden van 3de naar 2de categorie;

Overwegende het voorstel om volgende waterlopen van 3de categorie te deklasseren volgens bijgevoegde waterlopenkaart:

- Palingsloop (A.9.02.4): gedeeltelijke deklassering (meest opwaartse stuk)
- Berkdriezenloop (A.9.05.12): gedeeltelijke deklassering
- Kloosterloop (A.9.05.18): volledige deklassering
- Gierlebrugloop (A.9.05.16): volledige deklassering
- Borzenloop (A.9.05.17): gedeeltelijke deklassering (meest opwaartse stuk)
- Zielenloop (A.9.05.19): volledige deklassering
- Wesperdongenloop (A.9.32): volledige deklassering
- Middelveldloop (A.9.37) gedeeltelijke deklassering;

Overwegende het voorstel om volgende waterlopen 3de categorie geheel of gedeeltelijk te herklasseren naar waterloop 2de categorie volgens de bijgevoegde waterlopenkaart:

- Boonhofloop (A.8.06.8): volledige herklassering
- Beulkloop (A.8.06.81): volledige herklassering
- Palingsloop (A.9.02.4): gedeeltelijke herklassering
- Saerensloop (A.9.02.6): volledige herklassering
- Geerbeek (A.9.02.1): volledige herklassering
- Berkdriezenloop (A.9.05.12): gedeeltelijke herklassering
- Hemeldonloop (A.9.05.11): volledige herklassering
- Borzenloop (A.9.05.17): gedeeltelijke herklassering
- Kapellekensloop (A.9.04.02): volledige herklassering
- Landouwenloop (A.9.08.1): volledige herklassering
- Middelveldloop (A.9.37): gedeeltelijke herklassering
- Weerloop (A.9.38): volledige herklassering
- Koerstellloop (A.9.10): volledige herklassering
- Royenloop (A.9.40): volledige herklassering
- Roosbeemdloop (A.9.41): volledige herklassering.

Besluit

De gemeenteraad beslist eenparig:

Artikel 1: Goedkeuring te hechten aan het voorstel van nieuwe waterlopenkaart voor Lille, op basis van bovenvermeld overleg van 13 februari 2018, door de provincie Antwerpen overgemaakt op 1 maart 2018.

Artikel 2: Akkoord te gaan om:

- bovenvermelde opgelijste waterlopen van 3de categorie te rangschikken als waterlopen 2de categorie;
- bovenvermelde opgelijste waterlopen van 3de categorie te deklasseren.

Artikel 3: Gedurende 2 jaar na de overdracht kunnen beide partijen (gemeente Lille en provincie Antwerpen) een extra evaluatiemoment inlassen. Dit om aan te geven dat wanneer beide partijen ontevreden zijn over de (samen)werking alsnog kan worden teruggekeerd via het doorvoeren van een omgekeerde procedure (herinschaling van 2e naar 3e categorie waterlopen).

Artikel 4: Onderhavige beslissing voor kennisname en verder gevolg over te maken aan de Provincie Antwerpen – dienst integraal waterbeleid te Antwerpen.

Lille, 28/03/2018

Namens de gemeenteraad,

Voor eensluidend uittreksel,

Davy Smeyers
Secretaris

Paul Diels
Voorzitter

